

Е.П. Гонтар

студ. IV курсу

спеціальність «Економіка»

Науковий керівник: к. е. н., доц. Н.М. Крючкова

ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Стратегія економічного розвитку є невід’ємною складовою системи політичного, економічного та соціального регулювання країни. Виважено сформульовані стратегічні цілі та успішне їх досягнення надають суттєвий поштовх перспективному розвитку держави, у вирішенні важливих економічних та соціальних проблем.

В сучасній економічній теорії розрізняють наступні типи економічних стратегій держави [1, с. 167–168]:

- ліберальна стратегія (свобода ринку, відсутність держави у економіці);
- мобілізаційна стратегія (державне регулювання та встановлення цін на продукцію);
- регулююча стратегія (помірне втручання держави в економіку);
- соціально-ефективна (держава забезпечує високий рівень добробуту громадян та забезпеченість суспільними благами).

Якщо економіка держави є відкритою, із вільним рухом товарів та капіталів, це ліберальна стратегія. Якщо потім держава встановлює контроль за рухом товарів та капіталів, це регулююча стратегія, яка стає мобілізаційною у разі загрози виживанню держави, коли вона через надзвичайні умови змушена посилювати пряме втручання у виробництво та зовнішньоекономічні зв’язки. Таким чином, регулююча стратегія – це проміжний етап між ліберальною та мобілізаційною. Зміна економічної стратегії держави впливає на зміну її позиції у глобальній економіці в цілому.

Пріоритетом ліберальної стратегії є зростання економіки країни. Механізм реалізації – через розгортання інфляційних процесів, зокрема через: збільшення дефіцитного фінансування за рахунок прямої емісії банкнот та купівлі національним банком цінних

паперів ОВДП; зменшення облікової ставки, норм обов'язкових резервів та лімітування кредитів; девальвація національної валюти. Як результат імплементації ліберальної економічної стратегії, основними її наслідками є:

- у короткостроковому періоді: зростання експорту, зменшення імпорту; зростання виробництва та скорочення безробіття; підвищення соціальної дезінтеграція; погіршення стану платіжного балансу;
- у довгостроковому періоді через підвищення імпортних цін погіршуються можливості розвитку експорту.

Пріоритетом регулюючої стратегії є фінансова стабілізація національної економіки за рахунок розгортання дефляційних механізмів, а саме: зменшення дефіцитного фінансування за рахунок зростання оподаткування та скорочення витрат; зростання облікової ставки, норм обов'язкових резервів та лімітування кредитів, продажі державних цінних паперів комерційним банкам; ревальвація національної валюти. Результатами реалізації такої стратегії є:

- у короткостроковому періоді: зростання імпорту, скорочення експорту;
- зниження темпів економічного зростання, ріст безробіття та соціальної дезінтеграції; покращення стану платіжного балансу; у довгостроковому періоді через виплату вищих відсотків та зниження темпів економічного зростання погіршується платіжний баланс.

Пріоритетом в реалізації соціально-ефективної економічної стратегії є стійке зростання суспільного добробуту громадян через механізми державного регулювання руху товарів та капіталів та стратегічного планування розвитку економіки на довгостроковий період. Результати впровадження цієї стратегії: стає зростання добробуту громадян; досягнення фінансової стабілізації зі зростанням реальної платоспроможності національної грошової одиниці; зменшення зовнішньої заборгованості; збільшення національного багатства.

На наш погляд, оптимальний синтез зазначених економічних стратегій держави може забезпечити досягнення стратегічних цілей розвитку національної економіки, так, як це передбачено

«Національною економічною стратегією України–2030» [2], реалізація якої передбачає формування конкурентоспроможних умов для бізнесу і інвестицій та відновлення довіри до держави; можливість залучення капіталів на світовому ринку; стимулювання розвитку інновацій і модернізацію секторів економіки для забезпечення їх конкурентоспроможності на міжнародному ринку; сприяння розвитку людського потенціалу.

Список використаної літератури

1. Кононова І. Класифікація стратегій розвитку соціально-економічних систем. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Випуск 12, частина 1. С. 167–171.
2. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25> (дата звернення: 15.05.2022 р.)